Il-Fundament Bibliku tal-Quddiesa

Il-qawmien, li f'dawn l-aħħar snin qiegħed jinħass mad-dinja kollha Kattolika fil-Liturġija Mqaddsa għandu bħala għan tiegħu li jġedded fina l-Insara, li nieħdu sehem fit-talb tal-Knisja fil-Quddiesa u fis-Sagramenti, dawk il-fehmiet u dawk il-ħsebijiet li għalihom Ommna l-Knisja Mqaddsa waqqfet il-Liturġija.

Il-Liturġija ma hix xi spettakolu li aħna mmorru naraw mingħajr ma nieħdu sehem fih; bħal meta wieħed imur it-teatru, jokgħod bil-qiegħda u jħares biss ! Le, il-Liturġija huwa t-talb u l-qima tal-Knisja, jiġifieri tas-Saċerdot u tal-fidili, u għad li s-Saċerdot għandu fih l-aqwa sehem, għaliex huwa l-Ministru t'Alla u tal-Knisja, il-fidili għandhom ukoll is-sehem tagħhom u aktar ma jingħaqdu mas-saċerdot u jieħdu sehem bit-talb u jifhmu t-tifsir ta' dak li jkun qiegħed isir fuq l-artal imqaddes, aktar il-Liturġija tqanqal fihom ħsibijiet u fehmiet qaddisa aktar tkattar fihom il-grazzja t'Alla, u għalhekk aktar iħossu l-ħtieġa li jifhmu aħjar il-Liturġija, sabiex aktar jissieħbu mas-Saċredot. Tabilħaqq is-Saċerdot ma jitlobx biss f'ismu, imma f'isem il-Knisja kollha, jiġifieri f'isem l-insara kollha u l-aktar f'ismu u f'isem dawk li jkunu miegħu u ma' dwaru ġewwa l-Knisja.

IS-SENA LITURĠKA

Il-Knisja fil-Liturġija tfakkar, mhux biss imma wkoll iġġedded il-Misteru tal-Fidwa tagħna, il-Passsjoni u l-Mewt ta' Sidna Ġesù Kristu. U dan tagħmlu ma' tul is-sena kollha mill-Avvent, li bih tħejjina għall-Milied Imqaddes, il-Misteru ta' l-Inkarnazzjoni, meta l-Iben t'Alla sar bniedem biex jifdina, sar-Randan meta tħejjina għall-Ġimgħa l-Kbira, għall-Għid il-Kbir, kif ukoll għall-Miġja ta' l-Ispirtu s-Santu, Għid il-Ħamsin.

Dan il-Misteru, li fih tfakkarna l-Knisja Mqaddsa fil-Liturġija ma' tul is-sena huwa b'xi mod miġbur f'dik it-tifkira l-oħra ta' kull jum, li hija l-Quddiesa, għaliex fil-Quddiesa, il-Knisja tfakkarna u ġġedded għalina l-Mewt ta' Sidna Ġesù Kristu il-Fidwa tagħna, il-Misteru tar-Redenzjoni.

Fil-Quddiesa aħna nsibu talb, tagħlim mill-Vanġeli u mill-Kotba Mqaddsa, u nsibu wkoll it-tiġdid tas-Sagrifiċċju li kien għamel Sidna Ġesù Kristu, meta bħala Saċerdot offra lill-Missier Tiegħu Lilu Nnifsu fuq is-Salib bħala vittma għall-fidwa tal-bnedmin kollha.

Dan it-talb, it-tagħlim, kif ukoll is-Sagrifiċċju ta' Sidna Ġesù Kristu, huma meħudin mill-Kotba Mqaddsa u għalhekk il-Kotba Mqaddsa huma l-fundament tal-Liturġija.

IL-LITURĠIJA TAL-LHUD

Il-Lhud kellhom il-Liturġija tagħhom. Sa minn żmien Mosè huma kienu jaqraw il-Liġi: kien dmir tal-Leviti li jaqraw lin-nies u jgħallmuhom il-Kotba ta' Mosè. Meta Ġosija kien qiegħed isewwi t-Tempju ta' Ġerusalemm u sab moħbija f'sisien it-Tempju l-Liġi ta' Mosè huwa ġiegħel li dik il-Liġi tinqara lin-nies u tiġi mħarsa. U meta Esdra, wara li l-Lhud reġgħu lura mit-turrufnament ta' Babilonja, waqqaf it-Tempju ta'

Ġerusalemm huwa qara quddiem in-nies il-Liġi ta' Mosè. Wara Esdra daħlet fost il-Lhud id-drawwa li jwaqqfu d-Djar tat-Talb (Prosewka) kif ukoll id-Djar tal-Laqgħat (Sinagoga), fejn kienu jinġabru biex jitolbu u jaqraw il-Liġi ta' Mosè u aktar tard il-qari tal-Profeti. Kull nhar ta' Sibt, u fil-btajjel kienu jaqraw xi kotba oħra, bħal ktieb ta' Ester fil-festi tal-Purim. Kienet x'aktarx il-Liturġija li ġabret il-Kotba Mqaddsa tar-Rabta l-Qadima fi tliet ġabriet, magħrufin taħt l-ismijiet: Liġi, Profeti u Agjografi.

IL-LITURĠIJA NISRANIJA

Il-Liturġija Nisranija ħadet ħafna minn dik tal-Lhud. Nistgħu ngħidu li meta l-Insara nfirdu għalihom, huma ssuktaw il-għaqdiet tagħhom, mhux nhar ta' Sibt, imma f'jum il-Mulej, il-Ħadd, Dominika, u hemm huma wkoll kienu jaqraw mhux il-Liġi ta' Mosè, imma l-Vanġelu Mqaddes, il-ħajja u l-ħidma ta' Sidna Ġesù Kristu, il-Feddej tagħna, u għad li meta kien meħtieġ kienu jaqraw ukoll mill-Kotba ta' l-Għaqda l-Qadima, iżda minn flok il-qari tal-Profeti, huma kienu x'aktarx jaqraw mill-Kotba ta' l-Appostli, l-aktar mill-Ittri ta' l-Appostlu Missierna San Pawl. Fuq kollox huma daħħlu fil-Liturġija tagħhom it-Tifkira ta' l-Aħħar Ċena, kif kien ġiegħelhom Ġesù, li wara li bierek il-Ħobż u l-Inbid u bidilhom fil-Ġisem u d-Demm għażiż Tiegħu, qalilhom: "Dan għamlu b'tifkira Tiegħi." Din hija l-Liturġija Nisranija, din hija l-Quddiesa, li biż-żmien ħadet il-għamla tal-lum.

P. SERAFIN M. ZARB, O.P.

IZ-ZEWGT AĦWA

Ġerusalem darba kien hemm żewġt aħwa subjien, li daqs kemm kienu jinħabbu, meta kibru u missierhom miet, ma qasmux ir-raba, imma baqgħu jaħdmu flimkien u jaqsmu dak li jagħmel il-wiċċ. Darba waħda ħasdu l-qamħ, u dirsuh u derrewh u qasmuh bil-kejl u għamlu godds għal kull wieħed. Dak il-lejl raqdu fuq it-tiben, ħada l-qamħ, li jewilla ma jiġux jisirquh il-ħallelin. Issa, wieħed minn dawn iż-żewġt aħwa kien miżżewweġ u kellu t-tfâl, imma l-ieħor kien għâdu għażeb.

Bil-lejl il-għażeb stembaħ u qabad jaħseb. Qal f'qalbu: "Issa jiena, għax sa nieħu qamħ daqs hija? Dak għandu min jiekol, il-mara u t-tfàl, imma jiena ma għandi l-ħadd, għax għadni għażeb." Għalhekk, qabad is-siegħ u ħa seba' siegħan mill-godds tiegħu u xeħethom fuq il-godds ta' ħuħ, u raġa' raqad. Ftit wara stembaħ il-miżżewweġ, u qagħad ukoll jaħseb. Qal f'qalbu: "Issa jien, għax għandi nieħu qamħ daqs hija? Jiena miżżewweġ, imma hija miskin, għad irid jiżżewweġ. Aħjar ikollu qamħ aktar minni, ħalli jkollu x'ibiegħ". U qabad is-siegħ u kejjel seba' siegħan, u xeħethom fuq il-godds ta' ħuħ. Kif qamu fil-għodu, it-tnejn baqgħu mistagħġbin għax raw li l-godds tal-wieħed kien daqs tal-ieħor xorta waħda. Fl-aħħar tkellmu, u qalu x'kienu għamlu. U bdew ifaħħru 'l Alla, u qalu: "Tassew li Alla jrid li n-nies jinħabbu; u lil dawk li jħobbu lil xulxin, Alla ma jħallihomx iqarqu b'xulxin, anqas fil-ġid, aħseb u ara fid-deni!"